

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2004-2005

22 juni 2005

HOORZITTING

**met een delegatie van de Conferentie van Vlaamse schepenen
en OCMW-voorzitters te Brussel**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand
uitgebracht door mevrouw Elke Roex**

Samenstelling van de commissie:

Voorzitter: mevrouw Gerda Van Steenberge.

Vaste leden:

de heren Erik Arckens, Wim Van Dijck, mevrouw Greet Van Linter, de heer Luk van Nieuwenhuysen, mevrouw Gerda Van Steenberge;

mevrouw Trees Merckx-Van Goey, de heren Steven Vanackere, Luc Van den Brande, Eric Van Rompuy;

de heer Sven Gatz, mevrouw Dominique Guns, de heer Francis Vermeiren;

de heer Jos Bex, de dames Else De Wachter, Elke Roex.

Plaatsvervangers:

de heer Herman De Reuse, de dames An Michiels, Monique Moens, de heren Erik Tack, Joris Van Hauthem;

mevrouw Cathy Berx, de heren Ludwig Caluwé, Tom Dehaene, Jan Lauryts;

de heren Marc Cordeel, Herman Schueremans, Gilbert Van Baelen;

de heren Flor Koninckx, Marcel Logist, mevrouw Anissa Tamsamani.

Toegevoegde leden:

de heer Eloi Glorieux;

de heer Mark Demesmaeker;

de heer Christian Van Eyken.

INHOUD

Blz

1. Uiteenzetting door de heer Dirk Lagast, voorzitter van de Conferentie van Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters te Brussel.....	4
2. Vragen van de leden en antwoorden van de sprekers	8

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Brussel en de Vlaamse Rand hield op 26 mei 2005 een hoorzitting met een delegatie van de Conferentie van Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters te Brussel. Sprekers waren: de heer Dirk Lagast, voorzitter van de Conferentie van Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters te Brussel en tevens schepen in Koekelberg, de heer Walter Vandenbossche, schepen in Anderlecht, mevrouw Carla Dejonghe, schepen in Sint-Pieters-Woluwe, de heer Jules Spooren, schepen in Sint-Joost-ten-Node en de heer Luc Denys, schepen in Schaarbeek.

1. Uiteenzetting door heer Dirk Lagast, voorzitter van de Conferentie van Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters te Brussel

De heer Dirk Lagast: In de negentien gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn er momenteel vijftien Nederlandstalige schepenen en drie Nederlandstalige OCMW-voorzitters. Het Lombardakkoord heeft er mee toe bijgedragen dat er nu in zestien van de negentien gemeenten een vertegenwoordiging is van de Nederlandstaligen in de schepencolleges of als voorzitter van het OCMW. In juli 2001 is de Conferentie van Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters opgericht. Die conferentie wil een forum zijn voor de Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters, waarin ervaringen worden uitgewisseld en waarin getracht wordt elkaar te inspireren en te versterken. De conferentie wisselt om de zes maanden van voorzitter. De Vlaamse Gemeenschapscommissie (VGC) engageerde zich om het secretariaat ervan te verzorgen.

Sinds het Sint-Michielsakkoord is men zich ook vanuit de Vlaamse gemeenschapsinstellingen gaan bezinnen over de mogelijkheden om de banden met de Brusselse gemeenten aan te halen en deze laatste aan te zetten tot het voeren van een volwaardig beleid voor de Vlaamse Gemeenschap. Niet alleen de Vlaamse vertegenwoordiging op het lokale niveau is van belang. Ook het voeren van een beleid vanuit de Vlaamse Gemeenschap voor de Brusselse gemeenten is van cruciaal belang. Sommigen herleiden het bestaan van de negentien gemeenten soms tot negentien baronieën. Dat is niet correct. Het lokale bestuursniveau is het niveau dat het dichtst bij de burger staat. De loka-

le mandataris is als het ware direct aanspreekbaar en aanwezig. De lokale mandataris is de politieke veldwerker.

Op het gewestelijke niveau is er misschien een gewaarborgde vertegenwoordiging, maar de contacten met de dagelijkse realiteit liggen moeilijker. Zelfs de Vlaamse Gemeenschapscommissie geeft dit toe: het regionale niveau beschikt niet over voldoende mogelijkheden om die lokale realiteit te kennen. Al te vaak dienen VGC-experts toe te geven dat zij verrast zijn over het ontbreken van bepaalde voorzieningen in deze of gene gemeente van het gewest. De VGC beperkt zich te vaak tot de centrumgemeenten van de eerste kroon. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest is echter meer dan dit centrale deel. Het gemeentelijke niveau is dan ook de enige schakel die ervoor kan zorgen dat de service voor de – Vlaamse – inwoner op lokaal vlak kan gegarandeerd worden.

Tevreden lezen wij in de beleidsnota 2004-2009 van Vlaams minister Anciaux dat “de Brusselse Vlamingen, én alle Brusselaars die daarvoor kiezen, integraal deel uitmaken van de Vlaamse Gemeenschap. En dat Vlaanderen ten volle zijn bevoegdheden zal waarmaken in de hoofdstad en erop toezien dat het Vlaamse beleid niet stopt aan de gewestgrenzen maar onverkort wordt toegepast in Brussel”. Zoals hij het uitdrukt in zijn beleidsnota, is Brussel inderdaad “geen eiland in een beleidsoceaan”.

Om dat lidmaatschap van de Vlaamse Gemeenschap te benadrukken is het noodzakelijk om het lokale beleidsniveau als echte partner te erkennen. Met andere woorden, de VGC is een nuttig en noodzakelijk instrument, maar het is niet het enige instrument dat een beleid kan maken ten aanzien van de Brusselse Vlamingen. In het verleden is het vaak zo geweest dat de VGC het enige instrument was. Vandaag liggen de kaarten – gelukkig – enigszins anders. Er is dan ook een kerntakendebat nodig waarbij de vraag gesteld wordt wat de rol is van de VGC en van de gemeenten ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel: wie kan het beste wat doen? Complementariteit en subsidiariteit dienen duidelijk afgebakend te worden. De VGC heeft immers een sterk hoofdstedelijk beleid opgebouwd, terwijl het gemeentelijke beleid zeer zwak is. Onzes inziens is de VGC vandaag meer en meer een intermediair bestuur en niet meer de “vervangende gemeente voor de Brusselse Vla-

mingen”. Daar waar het nodig is en waar het kan moeten de lokale besturen mee betrokken worden bij een Vlaams beleid voor Brussel. Brussel is geen aanhangsel van de Vlaamse Gemeenschap. Brussel en de Brusselse gemeenten zijn volwaardige partners voor het Vlaamse beleid.

De erkenning van de Brusselse gemeenten als volwaardige partner voor het beleid zal er eveneens toe bijdragen dat de toepasbaarheid van de Vlaamse decreten in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest beter en concreter kan getoetst worden. Het is immers nefast voor iedereen wanneer decreten of beleidsmaatregelen uitgevaardigd worden die pas in laatste instantie rekening houden met Brussel: het is net daardoor dat ze soms niet toepasbaar zijn.

Als de Vlaamse regelgeving het heeft over lokale beleidsplannen of lokaal overleg betekent het woord ‘lokaal’ maar al te vaak Vlaamse Gemeenschapscommissie. Wij hopen dat daarin verandering komt.

De afgelopen jaren heeft de Vlaamse Gemeenschap reeds heel wat inspanningen gedaan voor Brussel op het vlak van bijvoorbeeld cultuur, onderwijs, welzijn of stedelijk beleid. Op heel wat beleidsdomeinen is er echter geen sprake van samenwerking tussen de Vlaamse gemeenschapsinstellingen en de gemeenten, terwijl dat aan Franstalige kant wel het geval is: zowel vanuit de COCOF als vanuit de Franse Gemeenschap. De studie “De Brusselse 19 gemeenten en het Brusselse model” van prof. dr. Els Witte toont aan dat er bijvoorbeeld niet wordt samengewerkt op het vlak van samenwerkingsinitiatieven en nauwelijks voor een sport- of jeugdbeleid.

Wanneer we in de VGC-beleidsnota Cultuur 2005-2009 over de gemeenschapscentra lezen dat “er sinds een goed decennium een groeiende verwachting naar nieuwe opdrachten, nieuwe vormen van samenwerking: gemeenschapscentra worden VGC’tjes op kleine schaal, waar de basisopdrachten aangevuld worden met taken op het vlak van buitenschoolse opvang, taallessen NT2, integratie, wijkontwikkeling, sociale economie, opleiding, milieu-educatie, welzijn, zinnepolen, lokaal sociaal beleid...”, voelen we dat er zelfs nog heel veel te doen is opdat de Vlaamse Gemeenschapscommissie de hand zou reiken aan de gemeenten.

Sinds het in werking treden van het decreet op het lokale cultuurbeleid is er toch een positieve evolutie met betrekking tot de instap van de gemeenten in de mogelijkheden die deze regelgeving biedt. Tien gemeenten (Anderlecht, Brussel, Etterbeek, Evere, Jette, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek en Sint-Pieters-Woluwe) van de negentien zijn reeds actief binnen dat kader. Drie gemeenten (Elsene, Koekelberg en Ukkel) bereiden een dossier voor om in 2006 in dat kader te stappen. In vijftien gemeenten is er reeds een door de Vlaamse Gemeenschap betaalde bibliotheek (Anderlecht, Brussel, Elsene, Etterbeek, Evere, Jette, Koekelberg, Schaarbeek, Sint-Agatha-Berchem, Sint-Gillis, Sint-Jans-Molenbeek, Sint-Pieters-Woluwe, Ukkel, Vorst en Watermaal-Bosvoorde). Wetende dat de positie van de Vlaamse schepen in de Franstalige colleges een eenmanspositie is, is de evolutie zeker positief te noemen.

Rekening houdend met het feit dat de lokale omstandigheden per gemeente sterk verschillen, is de ondersteuning van de VGC en de Vlaamse Gemeenschap belangrijk om alle gemeenten te laten instappen in dat decreet. Het regelgevende instrumentarium dat de Vlaamse Gemeenschap de gemeenten biedt is heel belangrijk en een hele stap vooruit, maar beperkt zich tot het cultuur- en bibliotheekbeleid.

De Franstalige gemeentebesturen richten zich nog steeds en voornamelijk tot de COCOF die een meer omvattend aanbod doet ten aanzien van de gemeenten. De ondersteunende rol van de VGC op het gebied van informatieverstrekking, begeleiding qua dossiervorming, subsidiëring, lokaal overleg blijft hoe dan ook – afhankelijk van de lokale situatie – belangrijk, maar dient zich hier ook toe te beperken. De instap in het decreet op het lokale cultuurbeleid betekent voor de Brusselse gemeente niet automatisch een financiële ondersteuning. De Vlaamse decreetgever heeft er destijds immers voor gekozen om de ongeveer 300.000 euro bijkomende middelen toe te kennen aan de VGC. Die laatste heeft er toen gelukkig voor gekozen om alle negentien gemeenten – ongeacht of ze al dan niet in het decreet gestapt zijn – van die middelen te laten genieten, zodat alle Vlaamse Brusselaars een beroep kunnen doen op een lokaal cultuurbeleid: daarvoor worden jaarlijks convenants afgesloten. Voor gemeenten die wel in het kader van het decreet werken is een

dergelijke manier van werken uiteraard een bijkomende last die zou kunnen vermeden worden indien die middelen rechtstreeks naar de gemeenten zouden gaan, zoals in de rest van Vlaanderen.

Naast een cultuurbeleid voor de Brusselse gemeenten pleiten wij ook voor een coherent en algemeen beleid op het vlak welzijn, sport, opleiding en stedenfonds waar ook de Brusselse gemeenten kunnen instappen.

Door middel van een aangepaste regelgeving zullen we de gemeentebesturen ertoe kunnen bewegen stappen te ondernemen om bijvoorbeeld ook een lokaal Vlaams jeugdbeleid te voeren. Het decreet op het jeugdbeleid erkent op dit ogenblik alleen de VGC als partner. De Vlaamse regelgeving zou dan ook in die mate kunnen worden aangepast dat ook de Brusselse gemeenten hierop kunnen inspelen. Een hoofdstedelijk jeugdbeleid heeft zeker zijn waarde, maar op lokaal vlak verschillen de negentien gemeenten sterk. Dat wil zeggen dat het onmogelijk is om met een centraal en louter regionaal beleid alle jongeren te bereiken. Het lokale beleidsniveau staat dicht bij de behoeften van de lokale jongeren en kan daarop dan ook beter inspelen. De actualiteit toont ons dat dit geen overbodige luxe is. Onlangs nog kopten krantenkoppen dat de lokale KAJ-afdeling van Schaarbeek in zijn bestaan bedreigd wordt door het gebrek aan lokalen. Een regelgevend kader dat ook toegepast kan wordt op het gemeentelijke niveau zou wellicht het gemeentebestuur van Schaarbeek – en de Vlaamse schepen – de instrumenten in handen kunnen geven hebben om directer en adequater op de lokale behoeften te kunnen inspelen.

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest kennen we een goed netwerk van Nederlandstalige onderwijsinstellingen. Er zijn 117 instellingen voor basisonderwijs en ongeveer 30 secundaire scholen. Daarnaast zijn er nog diverse scholen voor buitengewoon onderwijs, internaten, deeltijds kunstonderwijs, centra voor volwassenenonderwijs en ook hoger onderwijs. Wanneer we het onderwijsthema aanraken, gaan we ruimer dan de puur gemeentelijke bevoegdheden. Immers, niet alle negentien gemeenten organiseren gemeentelijk Nederlandstalig onderwijs. Daarenboven zijn er twee gemeenten die zich niet beperken tot de organisatie van Nederlandstalig basisonderwijs en ook secundair onderwijs organiseren.

Als lokale beleidsverantwoordelijken zijn wij van mening sowieso een verantwoordelijkheid te dragen met betrekking tot het Nederlandstalige onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Het Nederlandstalige basis- en secundair onderwijs telde in het schooljaar 2003-2004 (telling 1 februari 2004) 34.665 leerlingen, ofwel 667 meer dan het jaar voordien. In het kleuteronderwijs was 12,1 procent van de leerlingen afkomstig uit een homogeen Nederlandstalig gezin. Voor het lager onderwijs was dat 16,2 procent en voor het secundair onderwijs bedroeg dat aantal 41,4 procent.

Het Nederlandstalige onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest functioneert binnen een bijzondere context. Allereerst is de omgevingstaal van dit onderwijs niet het Nederlands. Voorts zien we dat een grote meerderheid van taalgemengde of niet-Nederlandstalige gezinnen ervoor kiezen om hun kinderen naar het Nederlandstalige onderwijs te sturen. Dit succes van het Nederlandstalige onderwijs in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betekent dat ons onderwijs het visitekaartje bij uitstek is voor de Vlaamse Gemeenschap.

Dankzij diverse ondersteuningsinitiatieven van zowel de Vlaamse Gemeenschap als de VGC (Vorrangsbeleid Brussel of VBB, Taalvaart, Schoolopbouwwerk of SOW) worden dagelijks inspanningen gedaan om dat onderwijs op peil te houden. Het decreet op de Gelijke Onderwijskansen (GOK-decreet) zorgt er bovendien voor dat de scholen een eigen, aangepast zorgbeleid kunnen uitwerken. Het Lokaal Overlegplatform Basisonderwijs legde voor het schooljaar 2003-2004 de relatieve aanwezigheid van anderstalige leerlingen vast op 63,2 procent. Dit cijfer is dit jaar geëvalueerd en ligt nu op meer dan 73 procent. Dat betekent dat nog slechts een vierde van de leerlingen in het Brussels Nederlandstalig onderwijs uit een homogeen Nederlandstalig gezin komen. De realiteit wijst uit dat er zelfs basisscholen zijn die tot 100 procent anderstalige leerlingen tellen. Dergelijke vaststellingen leiden ertoe dat er zeer veel inspanningen moeten geleverd worden om de kwaliteit van het taalonderwijs aanvaardbaar te houden. Het Nederlands is niet de omgevingstaal, waardoor er steeds andere benaderingen gevraagd worden. Dat wil zeggen dat er voortdurend bijzondere inspanningen zullen moeten gedaan worden voor de Nederlandstalige Brusselse scholen. Inspanningen die zich niet mogen beperken tot een enge onderwijsbenadering, maar die moe-

ten uitstralen naar buitenschoolse of naschoolse opvang en naar vrijetijdsinitiatieven voor kinderen die schoollopen in het Nederlandstalige onderwijs.

Die inspanningen mogen zich niet beperken tot het basisonderwijs. Uit contacten met het hoger onderwijs leren we dat er vandaag al hogeschoolstudenten zijn die, niettegenstaande zij een volledig curriculum in het Nederlands doorgelopen hebben, onvoldoende de Nederlandse taal beheersen om hogere studies met succes af te werken. Een GOK-beleid en VBB-, Taalvaart- of SOW-maatregelen voor het secundair onderwijs zijn aan de orde van de dag. Een Brussels curriculum kan al een start zijn om het eerste jaar secundair op het gewenste peil te brengen.

Het GOK-beleid heeft niet alleen een goed zorgbeleid mogelijk gemaakt, het heeft ook een pijnpunt van het succes van het Nederlandstalige onderwijs naar boven gebracht. De keuze voor het Nederlandstalige onderwijs van een groot deel van de niet-Nederlandstalige gezinnen en een zeer streng en gecompliceerd inschrijvingsbeleid hebben problemen in verband met de capaciteit van de scholen aan het licht gebracht. Er worden reeds inspanningen geleverd om de toestand van de schoolinfrastructuur op te waarderen: de VGC sloot een samenwerkingsovereenkomst met de Dienst Infrastructuurwerken van het Gesubsidieerd Onderwijs, waarin beslist werd dat de VGC financiële middelen ter beschikking stelt van DIGO voor de subsidiëring volgens Vlaamse normen, namelijk 70 procent voor het basisonderwijs en 60 procent voor het secundair onderwijs. De VGC zal dat invullen tot 100 procent. Spijtig genoeg moeten we vaststellen het Gesubsidieerd Officieel Onderwijs (de gemeenten dus) van deze maatregel uitgesloten blijft. Al bij al blijft het nodig dat de Vlaamse Gemeenschap de nodige middelen vrijmaakt opdat de capaciteit van het Nederlandstalige onderwijs – ongeacht het net – op een voldoende peil gehouden kan worden om aan de stijgende vraag tegemoet te komen.

Wat sport betreft, is de nood in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest aan sportinfrastructuur zowel qua nieuwbouw als qua grondige renovatie groot. Maar er is hoop. Zowel in het Brusselse regeerakkoord als in dat van de Vlaamse Gemeenschapscommissie wordt een samenwerking aangekondigd tussen de gemeenschapsinstellingen

op het vlak van sportbeleid, en in het bijzonder op dat van de sportinfrastructuur. Wij hopen dat dit positieve gevolgen heeft voor de gemeente. Momenteel hebben in drie gemeenten de Vlaamse schepenen ook sport in hun bevoegdheidspakket, met de uitdrukkelijke vermelding dat dit de twee gemeenschappen betreft. Zij worden dagelijks geconfronteerd met datgene wat de splitsing van de nationale sportfederaties bij de lokale verenigingen veroorzaakt. De laatste zijn immers overwegend tweetalige, zelfs meertalige verenigingen. Dienen zij nu te kiezen voor de Vlaamse liga of voor 'la Ligue Francophone'? Hoe moet de schepen omgaan met de beide regelgevingen, hoe vertaalt hij of zij dat in een lokaal beleidsplan? De COCOF nam in de regelgeving de betoelaging op van werkings- en personeelskosten van gemeentelijke sportinfrastructuur. De Vlaamse regelgeving voorziet niet in een dergelijke maatregel. Als er een decreet op het lokale sportbeleid komt, dan hopen wij dat de gemeenten – in het bijzonder de Vlaamse lokale verkozenen – betrokken worden bij de voorbereiding ervan.

Als we stellen dat cultuur, onderwijs en welzijn de drie grootste uitdagingen zijn, dan is de opening voor een Vlaams welzijnsbeleid ten aanzien van de gemeenten wel het meest afwezig. Er is een decreet voor het lokale cultuurbeleid. Een pak Brusselse gemeenten organiseert Nederlandstalig onderwijs. Maar een regelgeving die de Brusselse gemeenten expliciet uitnodigt om een Vlaams welzijnsbeleid mee te voeren, kennen we nog niet. Het decreet op het lokaal sociaal beleid maakt al wat openingen voor de gemeenten, maar is te weinig uitnodigend. Verder moet de zorgverzekering consequent doorgetrokken worden naar het Brussels Hoofdstedelijk Gewest. Ook de Brusselaars moeten kunnen genieten van het pakket 'mantelzorg' uit de zorgverzekering, zodat er geen discriminatie is met Vlaanderen.

Het Stedenfonds had het instrument bij uitstek kunnen zijn om rechtstreeks en op een zeer flexibele wijze voor de gemeenten te werken. Een dergelijke werking zou in de door de Vlaamse Gemeenschap vooropgestelde doelstelling van beter, transparanter, toegankelijker en op inspraak gericht bestuur gepast hebben. De Vlaamse Gemeenschap heeft er echter voor gekozen om alleen de Vlaamse Gemeenschapscommissie als Brusselse partner te erkennen. Het had een mooi voorbeeld van complementariteit kunnen zijn als

het decreet erin had voorzien dat ook de Brusselse gemeenten van een deel van de Stedenfondsmiddelen hadden kunnen genieten voor de uitvoering van stadsontwikkelingsprogramma's. Het Stedenfonds is immers geen louter armoedebestrijdingsmiddel, maar een middel om – vanuit de Vlaamse gemeenschapsbevoegdheden – aan stadsontwikkeling te doen. Met die middelen zou ook het gemeentelijke beleid ten aanzien van de Nederlandstalige inwoners versterkt en ondersteund kunnen worden. Bij de evaluatie van het Stedenfonds in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest pleiten wij dan ook dat de lokale beleidsverantwoordelijken gehoord zullen worden, zodanig dat bijstellingen in die zin mogelijk worden.

Wat betreft de rol en de mogelijkheden van de Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters, werd al aangegeven dat het gaat over een eenmanspositie in een Franstalig milieu. De Vlaamse verkozenen in het Brussels Parlement hebben reeds een poging ondernomen om de aandacht op de eenmanspositie van de Vlaams Brusselse schepenen te vestigen. De fractieleiders van de meerderheid dienden samen een eisenpakket in om die positie te versterken in het kader van de herziening van de gemeentewet. De Vlaamse schepenen of OCMW-voorzitter is te vaak 'le flamand de service': al wat Vlaams is – ongeacht de bevoegdheden waarover hij of zij beschikt – wordt naar hem of haar toegeschoven. Steun is dan ook op zijn plaats. Met de Conferentie van Vlaamse schepenen en OCMW-voorzitters is er een overlegplatform gecreëerd waar ervaringen uitgewisseld worden. De VGC steunt dat platform door het secretariaat ervan te verzorgen, maar er is meer nodig.

De Vereniging voor de Stad en Gemeenten van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest houdt zich louter bezig met gewestmateries. Voor gemeenschapsaangelegenheden blijft de lokale mandataris echter in de kou staan. De VGC houdt nog te veel aan de rol van vervangend lokaal bestuur vast. Voor de Vlaamse Brusselse lokale mandataris is het geen overbodige luxe als er een beroep gedaan kan worden op de diensten en informatie van de Vlaamse Vereniging van Steden en Gemeenten. Ook dat zou een bewijs zijn dat de Brusselse Vlaming volwaardig deel uitmaakt van de Vlaamse Gemeenschap.

2. Vragen van de leden en antwoorden van de sprekers

De heer Sven Gatz: Ik zou kunnen beginnen met een verkiezingsslogan van de heer Jos Chabert – "Wij kennen elkaar" – en ervan uitgaan dat we elkaar niets meer te vertellen hebben. Ik benadruk dat dat absoluut niet het geval is.

Tijdens een politieke vergadering als deze mogen ook eens positieve zaken gezegd worden. Er wordt nogal vaak laatdunkend gedaan over de Vlaamse schepenen die in hun gemeente tegen de bierkaai vechten. Dat beeld moet dringend bijgesteld worden. Ik weet in welke moeilijke omstandigheden deze schepenen moeten werken.

De rode draad door de nota is dat het niet gemakkelijk is om lokale initiatieven af te stemmen op het aanbod van de VGC of van de Vlaamse Gemeenschap. Ik heb het nog niet verder geschopt dan oppositiegemeenteraadslid en weet bijgevolg niet hoe dat in de praktijk precies verloopt. Voert de VGC een proactief beleid? Nemen ambtenaren van de VGC contact op met gemeentelijke ambtenaren om nieuwe initiatieven te lanceren? Hoe verloopt het contact met de Vlaamse Gemeenschap? Of moeten schepenen zelf stappen zetten als ze een initiatief willen realiseren?

Hoe kan de situatie verbeterd worden? In de Raad van de VGC zijn al voorstellen ingediend om structureel samen te werken met de gemeenten op welzijnsvlak. Hoe kunnen de Vlaamse schepenen beter gesteund worden door de VGC of door de Vlaamse Gemeenschap? Een duidelijke procedure helpt bij het samenstellen van dossiers. Ik neem aan dat het aantal medewerkers beperkt is.

De heer Steven Vanackere: De nota is heel rijk waardoor het gevaar bestaat dat we uitweiden. Ik denk dat we in plaats daarvan moeten nagaan welke elementen het functioneren van de Vlaamse mandatarissen in Brussel vergemakkelijken of hinderen.

Ik wil het eerst hebben over een onderwerp dat niet expliciet is besproken, omdat het belangrijk is dat de andere parlementsleden ervan op de hoogte zijn: de gemeentewet. Het Vlaamse Gewest is zijn

gemeentedecreet aan het moderniseren. Ik weet dat men daar ook mee bezig is in het Brussels Gewest, maar heb geen idee van wat precies verwacht mag worden van dat initiatief.

De situatie in het Brussels Gewest is specifiek. Als de Vlaamse Gemeenschap bijvoorbeeld regels oplegt over de samenstelling van de cultuurraad, is er een dubbele voogdij. De minister van Cultuur ziet toe op de naleving van het decreet. De minister van Binnenlandse Aangelegenheden oefent daarnaast een formele voogdij uit. De Vlaamse minister van Binnenlandse Aangelegenheden kan echter geen voogdij uitoefenen over de Brusselse gemeenten. Ik vind dat een probleem.

Hoe zit het precies met de aanpassing van de Brusselse gemeentewet? Welke ervaring hebben de Vlaamse schepenen met de Brusselse voogdij? Worden ze geholpen of gesteund door de voogdij?

Mevrouw Greet Van Linter: Het Nederlandstalig onderwijs in Brussel wordt door de overheid als een succes beschouwd. Het barst inderdaad uit zijn voegen, maar ik blijf met vragen zitten over de taalverwerving en de kwaliteit van het onderwijs. Dat er nog een Brussels curriculum nodig is in het secundair onderwijs, bewijst dat de taalverwerving in het lager onderwijs niet optimaal is. Dat blijkt ook uit het vooruitgangsrappport van mevrouw Magda Dekkers.

Hebben de Vlaamse schepenen van Onderwijs geen taak te vervullen op dat vlak? Kunnen zij het taalgebruik tijdens de buitenschoolse opvang controleren? Van zodra er meer anderstalige dan Nederlandstalige kinderen in de opvang zitten, wordt er niet veel Nederlands meer gesproken. Op welke manier kunnen de schepenen het taalgebruik controleren? Gebeurt dat ook of ziet alleen de VGC daarop toe? Kan het toezicht verbeterd worden door het overlegplatform?

De Vlaamse zorgverzekering erkent een aantal bicommunautaire instellingen. De taaltoestand in deze instellingen blijft een oud zeer. Welke taken vervullen de Vlaamse schepenen? Wat doen ze op dit vlak precies? Controleren ze het taalgebruik? Evalueren gemeenten en OCMW's op het overlegplatform de situatie?

De heer Wim Van Dijck: De schepenen maken in hun nota duidelijk dat de Vlaamse Gemeenschap zich rechtstreeks tot de gemeenten moet richten.

In het Lombardakkoord is men overeengekomen Vlaamse schepenen aan te stellen in ruil voor extra financiële middelen. Ik denk dat die extra middelen niet altijd ten goede komen van de Brusselse Vlamingen. In veel Brusselse gemeenten werd dat geld gewoon in de stadskas gestort.

Nu wordt opnieuw gepleit om de middelen van het Stedenfonds rechtstreeks aan de gemeenten te geven. Moeten daar geen concrete engagementen tegenover staan? Het geld mag niet opnieuw in de algemene stadskas terechtkomen.

De heer Walter Vandenbossche, schepen in Anderlecht: Om alle misverstanden te vermijden: de extra middelen zijn toegekend aan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en niet aan de gemeenten.

De heer Wim Van Dijck: Toch moeten er engagementen van de gemeenten tegenover staan. Zijn de Brusselse gemeenten bereid engagementen aan te gaan ten aanzien van hun Vlaamse inwoners?

Over de toepassing van de taalwetgeving wordt amper iets gezegd in de nota. De Vlaamse schepenen zouden daar eigenlijk op kunnen toezien. We kunnen het als een bagatel afdoen, maar voor veel Brusselse Vlamingen blijft de taalwetgeving een probleem. Het volstaat de lezersbrieven en kleine artikels in Brussel Deze Week te lezen. Hoe staan de Vlaamse schepenen daar tegenover? Dringen zij in het schepencollege aan op een correcte naleving van de taalwetgeving?

Mevrouw Elke Roex: Veel van de vragen houden verband met het aangekondigde kerntakendebat over de verdeling van de bevoegdheden tussen de Vlaamse Gemeenschap en de VGC. In de nota wordt gepleit voor rechtstreekse samenwerking tussen gemeenten en de Vlaamse Gemeenschap. Welke rol is er dan nog weggelegd voor de VGC?

De heer Erik Arckens: Ik ga liever uit van mijn ervaring in de VGC en de Brusselse gemeenteraad. De meeste Vlaamse schepenen hebben een ontzettend lange titel. Dat staat natuurlijk mooi op hun naamkaartje maar in de praktijk zijn de Vlaamse schepenen bevoegd voor van alles behalve voor datgene waarvoor een Vlaamse schepen bevoegd zou moeten zijn.

We kennen allemaal de hachelijke toestand van de Brusselse Vlamingen. In Brussel zelf is de

bevoegdheid over onderwijs overgedragen van de burgemeester naar een Franstalige schepen. De Vlaamse schepen heeft niets te zeggen over onderwijs. De Vlaamse schepen is wel bevoegd over ontwikkelingssamenwerking, gelijke kansen enzovoort. Ik bagatelliseer dan niet maar datgene waarvoor wij deze schepen hebben verkozen, kan hij niet doen. De Vlaamse schepen in Brussel is bevoegd voor de KVS, maar de middelen daarvoor haalt hij ergens anders.

Hoe verloopt het contact tussen de Vlaamse en de Franstalige schepenen? Verloopt het contact vriendschappelijk? Wordt de Vlaamse schepen niet bekeken als 'le flamand de service' die bevoegd is voor gebakken lucht en niets te zeggen heeft over Nederlandstalige aangelegenheden?

Welke inspanningen moeten de Vlaamse schepenen leveren om Vlaamse eisen te stellen of om Vlaamse verworvenheden te verdedigen? Moet daarvoor een alliantie worden gesloten met gematigde Franstaligen tegen de radicale?

In de nota wordt verwezen naar de studie van professor Els Witte. Ik beschouw deze studie als de basis van waaruit we telkens moeten vertrekken. De heer Vandenbossche heeft in de VGC een voorstel van verordening ingediend over de taken die Vlaamse schepenen kunnen uitoefenen in de gemeentebesturen in vergelijking met het optreden van de COCOF in de gemeenten. Hoe treedt de COCOF op in de gemeentebesturen? Hoe zou de VGC moeten optreden?

De heer Walter Vandenbossche, Vlaams schepen in Anderlecht: Ik zal proberen enkele algemene antwoorden te geven. Uiteraard verschillen onze ervaringen.

Op gevaar af morgen al geconfronteerd te worden met mijn eigen uitspraken, moet ik toch zeggen dat de samenwerking tussen de VGC en de gemeenten niet goed verloopt. De COCOF heeft een sterke methodologie ontwikkeld om samen met de gemeentebesturen beleid te voeren. De COCOF werkt complementair: zij betaalt twee derde van de middelen en de gemeente het overige derde.

De VGC stelt zich als een concurrent van de lokale besturen op. De Brusselse gemeenten dienen het Vlaamse decreet op het lokale cultuurbeleid te

volgen. We hebben onze dossiers ingediend bij de Vlaamse administratie. De Vlaamse administratie heeft onze aanvragen correct behandeld. Omdat de Vlaamse administratie op een bepaald ogenblik te veel werk had, werden onze dossiers doorgeschoven naar de administratie van de VGC. Op dit ogenblik worden wij gestalkt door de VGC-administratie over de interpretatie van een aantal zinnnetjes. Zo moeten wij vernieuwende projecten indienen. Nergens in Vlaanderen worden zaken georganiseerd als De Zotte Morgen, Tournee Générale of Kunst en Bedrijf. Deze nieuwe projecten lokken duizenden mensen. Wij moeten de VGC-administratie uitleggen wat daaraan vernieuwend is.

Tegelijk wil de VGC alle folkloristische activiteiten afstoten. We zouden die moeten betalen met het geld bestemd voor vernieuwende projecten. Ik voel me niet gelukkig met al deze tegenstrijdige interpretaties. Ik moet als schepen samenwerken met de VGC die haar plaats zelf nog aan het zoeken is. Daarnaast wordt een debat gevoerd over het primaat van de politiek ten aanzien van het middenveld.

De cultuurdienst van Anderlecht merkt op de website van de VGC dat subsidies aangevraagd kunnen worden voor de 11-juliviering. De VGC was dat echter zelf vergeten. We hadden een dossier ingediend conform de regelgeving, maar nu moeten we de hele procedure overdoen op vraag van de VGC. In het kerntakendebat moet de rol van de VGC zeker herbekeken worden.

De Vlaamse schepenen vragen om als partner beschouwd te worden. We slagen er perfect in de middelen uit het lokaal cultuurbeleid in de begroting te schrijven als middelen bestemd voor de Vlaamse Gemeenschap. We kunnen dat zwart op wit bewijzen aan de hand van onze begroting. Wij zijn betrouwbare partners. We storten die middelen niet zomaar in de gemeentekas. Wij vragen uitdrukkelijk complementariteit met de VGC en rechtstreekse samenwerking met de Vlaamse Gemeenschap. Dit fundamentele debat moeten we dringend aangaan.

Over de aanpassing van de gemeentewet wil ik voorzichtig zijn. De besprekingen zijn nog niet afgerond, maar op korte termijn zullen voorstellen ingediend worden in de Brusselse Hoofdstedelijke Raad over participatie en democratie met commu-

nautaire bepalingen die een stap vooruit betekenen voor de Vlaamse Gemeenschap. De vier fractievoorzitters hebben een standpunt ingenomen.

Ik heb zelf een aantal klachten ingediend bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht waarover ze zich nog niet heeft uitgesproken. Over de toepassing van de taalwetgeving op de aanwerving van politieagenten en politiepersoneel in de zones wordt bijvoorbeeld geen standpunt ingenomen. Dat betekent dat Vlamingen en Franstaligen op dat vlak radicaal tegenover elkaar staan.

De vice-gouverneur doet zijn werk naar behoren en schorst alle beslissingen die niet in regel zijn. Als Vlaamse schepen volg ik zijn beslissingen en stem tegen de herbevestiging van de personeelsleden tegen het advies van de vice-gouverneur in. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest neemt deze houding af en toe aan. Er is echter een probleem met de motiveringsplicht.

Uiteraard hebben de Vlaamse schepenen een belangrijke taak te vervullen wanneer het over taalverwerving gaat. Zeker die Vlaamse schepenen die ook nog eens bevoegd zijn over onderwijs. De situatie van het Nederlandstalig onderwijs is enerzijds niet eenvoudig maar biedt daartegenover bijzonder veel kansen. Vlaamse schepenen hebben echter enkele hefboomen in handen om het Nederlandstalig onderwijs Nederlandstalig te maken of te houden.

Er bestaan veel misverstanden over het Stedenfonds en de Lombardakkoorden. De Lombardmiddelen waren niet bestemd voor de Vlaamse Gemeenschap. De Lombardmiddelen waren bedoeld om de gemeenten te financieren in ruil voor een Vlaamse schepen. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft de gemeenten nooit een rondzendbrief gestuurd met voorschriften voor de besteding van die middelen. De Lombardmiddelen zijn verdeeld volgens de regels van het Gemeentefonds. In Anderlecht beschik ik over ongeveer 15 miljoen Belgische frank voor de uitoefening van Vlaamse bevoegdheden. Iedereen kan daar zijn eigen verhalen over vertellen.

Op een aantal van de zaken die de heer Arckens heeft gezegd, ga ik niet in omdat het zijn persoonlijke visie is. Samenwerken met Franstaligen op lokaal niveau is heel verrijkend. Wij zijn niet uitsluitend schepen van de Vlamingen. Wij zijn

schepen van iedereen. Als schepen bevoegd voor KMO's ben ik verantwoordelijk voor 7000 bedrijven. We moeten er wel op letten dat we tijdens de begrotingsbesprekingen middelen krijgen voor Vlaamse aangelegenheden.

Op de vraag over de Vlaamse eisen, kan ik alleen antwoorden dat we het eerst zelf moeten eens worden over die Vlaamse eisen.

Van de manier waarop de COCOF samenwerkt met de steden en gemeenten kunnen wij nog iets opsteken.

Mevrouw Carla Dejonghe, Vlaams schepen in Sint-Pieters-Woluwe: Ik kan beamen dat er inderdaad problemen zijn met de samenwerking met de VGC. Het is heel belangrijk dat er informatie doorstroomt en dat er communicatie is. Er is vooral op dat vlak een probleem. Een aantal jaar geleden zijn alle gemeenteraadsleden uitgenodigd voor uitleg over het voorrangsbbeleid Brussel inzake onderwijs. Dat was een fijn initiatief. Men krijgt zoveel informatie dat men op de duur door de bomen niet meer het bos ziet. Als er meer dergelijke initiatieven plaatsvinden zowel voor gemeenteraadsleden als schepenen, is dat zeker een stap in de goede richting. Een schepen heeft zodanig veel bevoegdheden (onderwijs, cultuur, kinderopvang enzovoort) dat dit wenselijk is. In mijn gemeente heb ik bijvoorbeeld samengewerkt met het Lokaal Gezondheidsoverleg (LOGO) voor een bewustmakingscampagne tegen borstkanker. Het verbaast me dat de meeste Vlaamse schepenen niet beschikken over de informatie en dat de campagne in de andere Brusselse gemeenten niet wordt gevoerd. Verder is het een feit dat de negentien Brusselse gemeenten verschillend zijn en daarom is het onmogelijk om ze allemaal over dezelfde kam te scheren. Dat gebeurt nochtans heel vaak.

De heer Jules Spooren, Vlaams schepen in Sint-Joost-ten-Node: Als schepen heb ik enorm veel bevoegdheden: onderwijs, jeugd, cultuur, kinderopvang, Nederlandse cultuur, sport enzovoort. Daarnaast ben ik voorzitter van het zwembad, penningmeester van de 'mission local' en dergelijke. Ik vervul mijn taak voor iedereen. Niet alleen voor de Nederlandstaligen. Zo ben ik aanwezig op alle aanwervingsexamens voor gemeentepersoneel. Voor de schriftelijke proef van het examen van opsteller waren er bijvoorbeeld 98 Franstalige

kandidaten en 8 Nederlandstalige. Voor het dictee is al de helft van de twee groepen gezakt. Het niveau van de kennis van de eigen taal is blijkbaar heel zwak en dan gaat het nog niet over de tweede taal. Daarnaast heb ik de indruk dat Nederlandstaligen bang zijn om een ambt uit te oefenen in een Brusselse gemeente. Dat roept heel wat vragen op.

Er zijn besprekingen bezig over de herziening van de gemeentewet en het Stedenfonds. De heer Walter Vandenbossche illustreert waar het schoentje wringt tussen de VGC, de Brusselse Hoofdstedelijke Raad en de gemeente. Hij spreekt niet over het feit dat hij de schepenen daarover zal consulteren. Ik hoop dat hij dit eens ter sprake brengt. Het geld van het Stedenfonds zal ten goede komen aan de gemeenten. Ik zou willen spreken van het 'Schepenfonds' dat zou moeten opgenomen worden in de nieuwe gemeentewet voor Brussel en in een artikel moet worden bepaald dat minstens tien procent van het geld bestemd is voor Nederlandstalige of Vlaamse initiatieven. Als dat niet op die manier wordt vastgelegd, is het in elke gemeente moeilijk om dat geld vast te krijgen.

Voor de bevoegdheid Onderwijs ben ik zelf op zoek gegaan naar middelen om de school te vernieuwen. Dat heeft vijf jaar geduurd. Op dat vlak is de steun van de VGC nodig. Die is er totnogtoe geweest. Bijkomende middelen waren welkom geweest. Mijn tactiek bestaat erin ambtenaren erbij te betrekken, anders kan men niets doen op gemeentelijk vlak. Als men erin slaagt ambtenaren mee te krijgen, overstijgt men taalperikelen en -moeilijkheden. Op de agenda van de gemeenteraad staan verbouwingswerken van de Nederlandstalige en Franstalige school. Voor de verbouwing van de Franstalige school zijn er geen interpellaties, maar voor die van de Nederlandstalige vraagt men of er subsidies zijn. Bij de Frans taligen leeft nog altijd het idee dat de Vlamingen geld hebben.

Voor projecten zoals Cohabitation et Intégration richt de COCOF zich direct tot de gemeenten. Men spreekt met de gemeenten af op basis van ingediende projecten hoeveel de gemeente krijgt. Verder zijn er al gemeenten die in lokaal cultuurbeleid zijn gestapt. Sint-Joost-ten-Node heeft dat nog niet gedaan, maar de gemeente betaalt zelf zijn cultuurbeleidscoördinator en de werkingsmiddelen daarvoor. We zijn op dat vlak uniek. Dat

geldt ook voor de initiatieven voor buitenschoolse opvang. In Vlaanderen nemen de gemeenten dergelijke initiatieven. In Brussel gebeurt dat door verenigingen met uitzondering van Sint-Joost-ten-Node. Dat brengt met zich mee dat er her en der initiatieven opduiken die door de VGC worden gefinancierd, bijvoorbeeld het Lokaal Steunpunt. Die komen bij de schepenen aankloppen voor hulp. Dat is de omgekeerde wereld.

We zijn hoofdzakelijk bevoegd voor gemeenschapsmateries, maar we zijn ook betrokken bij harde materies, zoals de wijkcontracten die vooral een Franstalige aangelegenheid zijn. Op vergaderingen worden wijkbewoners en een Nederlandstalige partner uitgenodigd. Meestal is dat de Bral (Brusselse Raad voor het Leefmilieu) of het OOTB (Overleg Opleidings- en Tewerkstellingsprojecten Brussel). Als die komen, willen ze de rol van gemeente spelen en dat is natuurlijk moeilijk verteerbaar. Voor de wijkcontracten krijgt een sociaal coördinator 250.000 euro voor vier jaar, terwijl een cultuurbeleidscoördinator voor het lokale cultuurbeleid 300.000 euro per jaar voor het hele gewest krijgt. Dat is een heel groot verschil.

De heer Luc Denys, Vlaams schepenen in Schaarbeek: Bij de verhouding tussen de gemeenten en de VGC moet men rekening houden met een aantal nuances. Er zijn ook positieve aspecten. De contacten tussen de ambtenaren van de VGC-administratie en de schepenen verlopen heel goed. Het gaat erom de rol af te bakenen tussen drie partijen: de VGC, de gemeenten en de Vlaamse Gemeenschap. Wat moet de VGC zelf doen en wat moeten de schepenen en de Vlaamse Gemeenschap doen? Iedereen is het erover eens dat dit debat moet worden gevoerd. De goede wil is vaak aanwezig bij de VGC, maar soms weet ze niet goed wat ze zelf moet doen en wat ze moet delegeren aan de gemeenten. De mentaliteit van vijftien tot twintig jaar geleden dat de VGC moet optreden omdat de gemeenten zelf niets doen, bestaat nog altijd. Er is een evolutie en daarvan moet men zich bewust zijn. Dat is niet altijd het geval.

Dergelijke driehoeksverhouding heeft ook gevolgen voor de contacten tussen de Vlaamse Gemeenschap en de gemeenten zelf. Sinds 2001 heeft de culturele werking in de negen gemeenten een enorme stimulans gekregen. De werkingskosten voor cultuur zijn in mijn gemeente bijvoor-

beeld meer dan verdubbeld dankzij het lokale cultuurdecreet. Ik wil graag dat men naar analogie daarvan het lokale jeugdbeleid uitwerkt. De VGC en de Vlaamse Gemeenschap kennen de gemeenten immers onvoldoende. Meer nadruk op de lokale werking zal een grote vooruitgang mogelijk maken.

Ik zit in de raad van bestuur van de federale Vereniging van Belgische Steden en Gemeenten (VBSG), maar ook in die van Brussel. De laatste onderneemt geen acties inzake gemeenschapsmateries omdat er geen middelen zijn. De Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten verwijst door naar de VGC en de Brusselse afdeling van de VBSG. Ik wil duidelijkheid: waar kunnen de gemeenten met hun vragen over gemeenschapsmateries terecht?

Ten slotte is er de verhouding tussen Nederlandstaligen en Franstaligen in de colleges. Dat verschilt niet alleen grondig van college tot college maar ook van moment tot moment. De enige keer dat, illegaal trouwens, de Vlaamse vlag uithing aan het Schaarbeekse gemeentehuis was in de jaren zeventig. Toen twee jaar geleden beslist werd dat de 11-juliviering niet langer in het gemeenschapscentrum maar wel in het gemeentehuis zou plaatsvinden, mocht de vlag wel aan het stadhuis hangen. Dat bewijst dat de verstandhouding soms ook goed is.

De heer Dirk Lagast: Toen ik schepen werd in 2001 was er één ambtenaar van niveau B die het Nederlandstalig onderwijs, cultuur en jeugd voor zijn rekening nam. Eigenlijk was hij bevoegd voor alle Nederlandstalige aangelegenheden. Nu heb ik een tweede medewerker ter beschikking. Van die twee personen kan niet verwacht worden dat ze alle beleidsinitiatieven van de Vlaamse Gemeenschap of van de VGC volgen. Ik ben van veel initiatieven zelfs niet op de hoogte. Een goed voorbeeld is de tentoonstelling over borstkanker van het LOGO. Dat is een groot gemis. De VGC treedt onvoldoende proactief op.

Sommige contacten met de administratie verlopen goed. De ontwikkeling van het lokaal cultuurbeleid bijvoorbeeld werd voortreffelijk begeleid door de regionale cultuurbeleidcoördinator. Andere initiatieven, bijvoorbeeld voor het Stedenfonds, werden niet gesteund door de VGC. Zelfs bij Stadskwadraat, het Steunpunt voor Sociale Stads-

ontwikkeling in Brussel, bevoegd voor de coaching, kon ik niet terecht met vragen. Toen alles in kannen en kruiken was, heb ik zelfs veel kritiek gekregen omdat ik bepaalde samenwerkingsmogelijkheden over het hoofd gezien had.

De lokale VGC-partner zou eigenlijk het gemeenschapscentrum kunnen zijn, maar mijn ervaringen zijn niet zo positief. Zelfs als de gemeente middelen ter beschikking wil stellen, wil men daar geen inspraak van de overheid. Tussen partners moeten afspraken en taakverdeling mogelijk zijn.

Bij het opstellen van het decreet over het Stedenfonds heeft men ervoor gezorgd dat de Vlaamse OCMW's een advies- of een reflectiefunctie konden uitoefenen ten opzichte van de gemeentebesturen. In Brussel heeft men de VGC als partner gekozen, maar men heeft geen enkele rol toegekend aan de gemeenten. Als de gemeenten of de Nederlandstalige lokale mandatarissen een adviserende rol hadden kunnen vervullen, waren de middelen misschien anders verdeeld en niet alleen aan de centrumgemeenten toegekomen. In de omgeving van de kerk van Sint-Agatha-Berchem zijn er bijvoorbeeld ook tal van nuttige projecten, maar daaraan kunnen nu geen middelen van het Stedenfonds besteed worden.

De schepen kan toezien op het taalgebruik in vrijetijdsinitiatieven en het Nederlandstalig onderwijs die hij zelf organiseert. In een initiatief voor buitenschoolse opvang (IBO) of een lokale jeugdorganisatie dat niet rechtstreeks samenwerkt met de gemeente, is toezicht onmogelijk. Ik heb zelf het initiatief genomen om met de vrije en de gemeentelijke basisschool naschoolse opvang te organiseren. Sindsdien vinden de directeurs van beide scholen dat er meer toezicht is en dat er eindelijk een programma opgesteld wordt.

De heer Sven Gatz: Ik denk dat de bureaucratisering van de VGC-administratie toeneemt. Daarmee wil ik niet zeggen dat de administratie slecht werkt. Hun missie is niet echt duidelijk. Oudere ambtenaren denken misschien dat ze alles in de plaats van de gemeenten moeten doen, maar zij zijn zich wel nog bewust van hun verantwoordelijkheid voor de Vlaamse zaak. Veel jonge kundige ambtenaren komen van buiten Brussel en hebben geen idee van de werkomstandigheden van de schepenen en hun inspanningen om Nederlandstaligen vooruit te helpen. Het zou nuttig zijn om,

samen met de vertegenwoordigers van de VGC, al die aspecten te herbekijken. Dat hangt nauw samen met het kerntakendebat. Het heeft ook te maken met de mentale opstelling van de ambtenaren van de administratie. Ze moeten inderdaad controleren of subsidies en belastinggeld goed aangewend worden, maar zijn ook partners van de schepenen. Die rolvervaging belemmert de werking.

De heer Walter Vandenbossche: Het is een politiek en geen ambtelijk probleem. We moeten het partnerschap invoeren. De partnerschapovereenkomsten tussen het lokale bestuur en de VGC zijn moderne instrumenten die toestaan op een dynamische manier beleid te voeren. Het partnerschap neutraliseert het geredetwist over het primaat van de politiek of over de voogdij over de Vlaamse schepenen. VGC en Vlaamse schepenen moeten als partners samenwerken. Als de politici die richtlijnen geven, zal de ambtenarij zonder problemen volgen. Momenteel worden de ambtenaren dikwijls gestremd door de politici.

De heer Jules Spooren: In de vorige regeerperiode heeft de Brusselse staatssecretaris, de heer Robert Delathouwer, die ook collegevoorzitter van de VGC was, uitdrukkelijk gezegd dat de VGC haar werking meer moest afstemmen op de gemeenten. Daar is bitter weinig van in huis gekomen. Ik heb de indruk dat de ambtenaren schrik hebben om zich tot de gemeenten te wenden. Gemeentelijke ambtenaren en VGC-ambtenaren met elkaar in contact brengen lost veel problemen op.

Toen de Zwemweek voor het eerst georganiseerd werd, richtte de VGC zich tot het gemeenschapscentrum, dat echter niet bevoegd was voor het zwembad. Eens de VGC-ambtenaren de weg gevonden hadden naar de gemeentelijke sportdienst, verliepen de contacten veel vlotter. Hetzelfde geldt voor het cultuurbeleid en de subsidiëring van de vernieuwingswerken in onderwijs. Uiteraard moet een en ander ook politiek gestimuleerd worden.

Mevrouw Greet Van Linter: Het is al te gemakkelijk om te zeggen dat er middelen voor onderwijs zijn. Ik vroeg welke middelen en remediërende acties er waren. Er is evenmin geantwoord op de vragen over welzijn, namelijk over het probleem van de zorgverzekering en de tweetaligheid van de instellingen. In de gemeenten van de sprekers

zijn er geen bicommunautaire instellingen of OCMW's aangesloten of erkend door de zorgverzekering, maar het OCMW is ook nog bevoegd voor andere welzijnsmateries. Wat zijn de taken van de gemeenten in dat verband? Wat doen ze aan de taalproblemen in de instellingen?

De heer Walter Vandenbossche: Misschien is het goed om een hoorzitting te organiseren over de ervaringen van lokale bestuurders met het Nederlandstalig onderwijs. Ik heb het integrale kwaliteitsconcept Nederlandstalig onderwijs gelanceerd. We gaan ons opvoedingsproject met gemengde klasstructuren zelfs toelichten in Nederland. Ik heb daarover niet uitgeweid om de bespreking niet te rekken. Het is immers een vergadering op zich waard. Ik heb enkel willen benadrukken dat lokale schepenen hefbomen hebben om een beleid te voeren.

Mevrouw Carla Dejonghe: De Vlaamse zorgverzekering is een schitterend initiatief maar de communicatie hierover is in Brussel niet echt goed verlopen. Ik heb het tweede jaar ook mijn bijdrage niet meer betaald.

De heer Steven Vannackere: De mensen die ooit betaald hebben, gaan we bij de regularisatie enigszins anders behandelen dan diegenen die nooit met de zorgverzekering gestart zijn.

Mevrouw Carla Dejonghe: De wachttijden zijn intussen enorm opgelopen. Vanaf 1 januari 2006 zal de wachttijd tien jaar bedragen. Het OCMW-rusthuis van mijn gemeente moet erkend worden als bicommunautaire instelling. De aanvraagprocedure is niet zo moeilijk maar de Franstaligen beschouwen het als discriminerend dat alleen de Vlamingen die ingeschreven waren van de zorgverzekering kunnen genieten en de Franstaligen niet. We proberen hen er intussen van te overtuigen dat de mensen die altijd betaald hebben, nu van de zorgverzekering moeten kunnen genieten. In Sint-Pieters-Woluwe gaan we de goede richting uit. In sommige andere gemeenten, bijvoorbeeld Ukkel, is er geen enkel probleem.

Mevrouw Greet Van Linter: Ik had het eigenlijk over de taal die in die instellingen gebruikt wordt. Daar krijg ik geen antwoord op. Voor mij is het belangrijk dat de instellingen ingeschreven zijn en dat ze bewijzen dat er een Nederlandstalige dienstverlening bestaat. Daar knelt het schoentje.

Maakt u daar als Vlaamse schepen effectief werk van? Met welke middelen? Gaat u wel eens luisteren welke taal er in het bejaardentehuis gesproken wordt?

De heer Jules Spooren: De hoofdtaal is het Frans. Gemeentelijke ambtenaren worden af en toe ingeschakeld als toevallige vertaler. Maar als er zich niet meer kandidaten aandienen, kan men het korps niet uitbreiden met Nederlandstaligen. Overigens hebben Nederlandstaligen vaker een basiskennis van de tweede landstaal. Bovendien moet men in gemeenten als Sint-Joost-ten-Node, Schaarbeek, Anderlecht en Koekelberg rekening houden met de bevolkingssamenstelling: ook Turkse, Marokkaanse en Midden-Afrikaanse mensen moet in het personeel opgenomen worden omwille van een goed onthaal. We willen uiteraard ook een goed onthaal met Nederlandstaligen. Maar taalexamens zijn meestal een fiasco. Vandaar dat men contractuelen aanwerft, van wie men hoopt dat ze na twee jaar de tweede landstaal zullen kennen. Dat is echter niet het geval. Mijn collega's zijn daar niet ongevoelig voor. Nu gaat men eindelijk een vertaler aanwerven.

Inzake Onderwijs zit ik verveeld met het lokaal overlegplatform (LOP) omdat de gemeente zelf niet meer kan beslissen over de samenstelling van de school. We evolueren naar de situatie dat één bepaalde taalgroep zich in de school gaat vestigen, wat catastrofaal is voor de school: kinderen die de meerderheid vormen, spreken immers altijd hun moedertaal. Als schepen van Onderwijs zou ik maar al te graag voor meer diversiteit zorgen, waardoor het Nederlands de enige communicatietaal wordt.

De heer Erik Arckens: De Vlaamse schepenen zijn brave kerels maar de gemeentebesturen zijn beesten. Hoe komt het dat de Vlaamse schepenen in de Brusselse gemeentebesturen zich bezighouden met allerlei materies die niets te maken hebben met de Vlamingen in hun gemeente en anderzijds geen vat krijgen op een aantal dingen in de gemeenten waar ze wel vat zouden moeten op krijgen? Wordt de allochtone gemeenschap anders benaderd door de Vlamingen dan door de Franstaligen? Speelt dat voor de Vlamingen een rol? Volgens mij bent u bezig met een aantal dingen waar u zich niet moet in mengen: u bent meer een sociaal werker.

De heer Dirk Lagast: Ik wil schepen zijn van alle inwoners van Koekelberg. Ik vind het jammer

dat ik alleen maar wat Vlaamse bevoegdheden heb. Gelukkig ben ik ook ondervoorzitter van het plaatselijk werkgelegenheidsagentschap (PWA) en hou ik mij bezig met de dienst Tewerkstelling. Op die manier heb ik ook nog wat impact op andere zaken. Ik zou het jammer vinden mocht onze rol herleid worden tot waakhond van de Vlaamse zaak.

Uiteraard benaderen de Vlamingen en de Fransstaligen de allochtonen totaal anders. Onze inburgeringstrajecten zijn anders georganiseerd. Bovendien heeft de VGC haar eigen bureaus. Het effect op de gemeente ontbreekt: althans in mijn gemeente is er geen informatiestroom of geen link tussen de Vlaamse benadering en de gemeente.

De heer Jules Spooren: Er is inderdaad een fundamenteel verschil tussen COCOF en VGC. De COCOF richt zich met het programma Cohabitation et Intégration rechtstreeks tot de gemeenten, terwijl de VGC eigen projecten opzet. Het nieuwe project vraagt dan medewerking.

Een ander fundamenteel verschil is dat de COCOF investeert in personeel en de VGC in infrastructuur. De jaarlijkse subsidie van het Sociaal Integratiefonds moet uitdrukkelijk in infrastructuur geïnvesteerd worden. Personeelskosten inbrengen ligt moeilijker. Mijn gemeente was de enige die een aanvraag heeft ingediend. Met dat geld heb ik een voetbal- en een handbalclub kunnen helpen, maar vraag me niet welke taal ze spreken.

De heer Erik Arckens: Is er een specifiek programma voor Chinezen in Sint-Joost-ten-Node?

De heer Jules Spooren: Een specifiek programma voor Chinezen is er niet. Ik heb wel Chinezen op bezoek gehad die me vroegen of ze de sportvelden konden gebruiken. Als die velden vrij zijn, kan dat zeker. Ik stel vast dat de Congolezen in mijn gemeente zich richten zich tot de Congolese schepenen, de Turken tot de Turkse schepenen, de Marokkanen tot de Marokkaanse schepenen en de Vlamingen tot mij.

De heer Walter Vandenbossche: Er is een fundamenteel verschil. De Franstaligen voeren een beleid op het terrein. Het inburgeringsbeleid van de Vlaamse Regering werkt niet samen met de lokale besturen en dat is fout. We moeten de samenwerking niet monopoliseren, maar we moeten een partnerschap hebben met de hoofdstede-

lijke dimensie, dus met de VGC. Op dit ogenblik is er een enorme instroom van anderstaligen en allochtonen in het Nederlandstalig onderwijs. We doen daar fantastisch werk mee. Dan begint de zoektocht. Hoe is het mogelijk dat men geen gebruik maakt van de instrumenten die de Vlaamse schepenen zijn? Ik onderschrijf wel de eisen. We moeten ervoor zorgen dat die middelen in de begroting duidelijk worden vermeld. Met hun bestemming. Er bestaan juridische technieken om de middelen te bestemmen waarvoor ze zijn overgedragen. Vandaag willen we een aantal dingen doen. Men heeft in Brussel twee of drie inburgeringbureaus ingeplant in Brussel. Wij moeten de mensen elders sturen, hoewel ik in Anderlecht bijvoorbeeld probleemloos een inburgeringsbalie zou kunnen openen in het gemeentehuis als ik een samenwerkingsverband zou kunnen afsluiten. De COCOF twijfelt niet en trekt de zaak onmiddellijk op gang.

De Franstaligen werken veel meer vanuit de assimilatie-idee. Wij vertrekken vanuit de idee van respect voor culturele identiteit, vanuit de gelijke minderheidspositie die we hebben. De communicatie met de alloctonengemeenschappen verloopt vlot omdat we als minderheden vaak met dezelfde problemen te maken hebben. Dat is een troef. De vraag is of het intermediaire niveau zich niet moet herdefiniëren en voor zichzelf een kerntakendebat houden.

De heer Luc Denys: De schepenen beslissen niets. Alles wordt collegiaal beslist. Het is dus mogelijk dat het college me ongelijk geeft op mijn eigen terrein. Anderzijds kan ik ook mijn invloed laten gelden in de bevoegdheden van de Franstalige schepenen. De Nederlandstalige schepenen wegen vaak op de beslissingen van het college.

De heer Erik Arckens: Kan u in Schaarbeek ook wegen op het gemeentelijk onderwijs voor Nederlandstaligen?

De heer Luc Denys: Er is geen gemeentelijk onderwijs voor Nederlandstaligen in Schaarbeek.

De heer Steven Vanackere: Ik ben tevreden met de laatste tussenkomst van de heer Denys. We hebben hier veel gesproken over het kerntakendebat. Het zou goed zijn dat we het gesprek daarover zouden aangaan met de VGC. De verleiding is natuurlijk groot om te zeggen dat het een debat is tussen drie

grote polen, de Vlaamse Gemeenschap, de VGC en het gemeentelijke niveau. Uiteraard zijn de gemeenten, en zeker de Vlaamse mandatarissen, een partner in het kerntakendebat. De gemeentemandatarissen zijn de eerstvolgende actor, maar er zijn nog andere actoren. In drie Brusselse gemeenten zijn er nog steeds geen Vlaamse schepenen. Daarom ben ik heel tevreden dat de heer Denys nogmaals in de verf zet dat men zich niet mag blindstaren op de bevoegdheden van die persoon. In het Lombardakkoord, waar mijn fractie niet achter staat, heeft men jammer genoeg de kans laten voorbij gaan om te garanderen dat er in de negentien Brusselse gemeenten zeker een Vlaamse schepen is. In gemeenten die zich kunnen veroorloven om het Lombardgeld te weigeren, staan we nergens. In het debat dat dringend moet worden gevoerd, mogen we niet vergeten dat er gemeenten zijn waar we de Vlaamse aanwezigheid zullen moeten realiseren zonder Vlaamse schepenen.

De voorzitter: Ik denk dat we te maken hebben met schepenen met haar op hun tanden. Ik ben voorzitter van deze commissie, hoewel ik niet in Brussel of in de Rand woon. Ik meen dat meer Vlamingen die niet in Brussel of in de Rand wonen, zich zouden moeten bekommeren over de toestand in Brussel. Ik hoop dat deze schepenen hun best blijven doen voor de Vlamingen en voor alle inwoners van hun gemeente. Ik hoop ook dat de samenwerking met de schepenen en met de OCMW-voorzitters in de toekomst verbetert. Misschien kunnen de leden van deze commissie ook iets voor hen doen.

De verslaggever,

Elke ROEX

De voorzitter,

Gerda VAN STEENBERGE
